

Uten tanke for fremtiden

Under denne tittelen beklager redaktøren i januarnummeret at Stakraft og Statoil vil bygge vindkraftverk på Doggerbanken, og ikke Norge. Det er det etter min oppfatning ingen grunn til å beklage.

EUs fornybarhetsdirektiv, som vi er forpliktet av, har som mål å øke fornybarhetsandelen i EU til 20 prosent, å redusere utslippene av klimagasser med 20 prosent og effektivisere energibruken med 20 prosent innen 2020. EU-landenes fornybarhetsandel i dag ligger i området åtte prosent. Norge har en fornybarhetsandel i området 60 prosent. Hvilke forpliktelser vi får, er ennå ikke avklart, men opp mot 75 prosent er antydning. Det vil bety en omfattende opprusting og utvidelse av vannkraftverk, svært mange småkraftverk, noen

mellomstore vannkraftverk i ikke-vernede vassdrag, og et utall vindkraftverk – både til sjøs og til lands – samt en del biobasert elproduksjon, i alt ca. 20 TWh.

Høyst sannsynlig trenger vi ikke selv all denne ekstra kraften innen 2020. Vi eksporterer allerede i de fleste år. Industriens forbruk har gått ned, og alt elforbruk skal effektiviseres.

Det kan ikke være fornuftig at Enova skal subsidiere dyre vindkraftverk vi ikke har behov for. Men skjer det likevel, må mye eksporteres. Det vil i så fall kreve omfattende ledningsbygging i Norge og mot utlandet, noe som kommer i tillegg til de store og kontroversielle ledninger vi allerede må bygge. Jo lengre nord vindkraftverkene bygges, desto større behov

for ledningsbygging blir det.

Fornybarhetsdirektivet åpner for at Norge kan investere i fornybar elproduksjon i de områder det trenges for å dekke eventuell forbruksvekst og for å erstatte kullkraft. Slik produksjon utenlands kan godskrives Norges oppfyllelse av fornybarhetsdirektivet, helt tilsvarende som vi blir godskrevet utenlandske utslippskutt av klimagasser, som vi finansierer.

Norsk etablering av vindkraft utenlands kritiseres under henvisning til at våre egne rammebetingelser er for dårlige. Men det har vært riktig å satse i utlandet, dersom man først velger å satse på vindkraft. Det blåser jo over alt, ikke bare i Norge. Stakraft og andre er også aktive innen vannkraft i utlandet. Det er bra, og det må også godskrives Norges forpliktelser. Likeså investeres det i solenergi i sørligere land.

Men så bør vi satse hardt

på FoU for blant annet havbaserte vindkraftverk med sikte på både langsiktige egne behov etter 2020, på Europas behov og med sikte på ny avansert leverandørindustri i Norge. Innen solkraft ligger vi jo allerede langt framme, mens bølger, tidevann og saltkraft ligger lengre inn i framtida.

Før stortingsvalget i fjor høst var det en lidelse å høre rødgrønne politikere bli kjørt på at det var bygget for lite vindkraft de siste fire årene, og at de vred seg og lovet at det skulle nok bli fart på saken om de bare fikk fire år til. Det korrekte svaret ville naturligvis vært at det har ikke vært bruk for mer vindkraft i Norge i den forgangne fireårsperioden. I statsbudsjettet for 2010 er utbyggingsmålet for vindkraft i Norge er dempet ned. Det er riktig.

Erling Diesen
tidl. NVE-sjef